

РЕЦЕНЗИЯ

От: Проф. д-р Елена Младенова Шипковенска, д.м.
Член на научното жури – заповед № Р-109-441/05.12.2024 г.
На Зам. ректора на МУ- Варна

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ”
в област на висшето образование 7 „Здравеопазване и спорт”,
по професионално направление 7.4. Обществено здраве;
научна специалност „Управление на общественото здраве“

В обявения конкурс за академичната длъжност „Доцент“ по научната специалност „Управление на общественото здраве“ участва само един кандидат, Мартин Огнянов Мирчев, дуоз, който понастоящем е главен асистент“, Катедра Социална медицина и организация на здравеопазването, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

ЗАКОНОСЪОБРАЗНОСТ НА КОНКУРСА

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „Доцент“ е обявен при спазване на нормативните изисквания и тези, отбелязани в Правилника за развитие на академичния състав в МУ- Варна, както следва:

1. Конкурсът е открит с решение на Академичния съвет, по предложение на Ръководителя на Катедра “ Социална медицина и организация на здравеопазването, Медицински университет – Варна и със Заповед № Р-109-441/05.12.2023 г. на Зам. ректора на МУ-Варна.
2. Конкурсът е обявен в ДВ- бр.85/08.10.2024 г. и на Интернет страницата на МУ -Варна.
3. Спазен е двумесечния срок за подаване на документи след обявяването на конкурса.

Кандидатът отговаря на условията за заемане на академичната длъжност „Доцент“:

1. Магистър по „Право“, магистър по „История на философията“ и магистър“ по „Обществено здравеопазване“.
2. Притежава образователна и научна степен „доктор“- Диплома № 371/ 23.12. 2019 г. по научната специалност „Управление на общественото здраве“
3. Общият му учебно- преподавателски стаж като главен асистент е над 2 години.
4. Притежава научната специалност „Медицинска информатика и здравен мениджмънт“

На базата на тези данни считам, че провеждането на конкурса и допускането на кандидата до участие, отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по „Управление на общественото здраве“, съгласно ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение.

ОБРАЗОВАНИЕ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Гл. асистент Мартин Огнянов Мирчев е представител на новото поколение изследователи, които получават сериозна образователна подготовка, преди да започнат научно-изследователска дейност. Той има бакалаварска степен по „философия“ от СУ „Свети Климент Охридски“ /2006-2010г./, магистърска степен по „История на философията“ от същия университет /2010-2011 г./, магистърска степен по „Право“ от Варненския свободен университет /2007-2015 г./ и магистърска степен по „Обществено здравеопазване“ от МУ „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна /2017-2018 г./.

Своето кариерно развитие започва през 2014г. като хоноруван асистент във Факултет „Обществено здравеопазване“, Катедра „Социална медицина и организация на здравеопазването“ МУ-Варна, а от 2015 г. до сега е редовен и главен асистент в същата катедра. Провежда обучение на студенти по медицинска етика на английски и български език.

Има придобита ОНС по „Управление на общественото здраве“ от 2019 г. след успешно защитен дисертационен труд на тема „Собствеността върху пациентската информация в контекста на Големите данни“.

Член е на Българската асоциация по биоетика и клинична етика, на Европейската асоциация по общественото здраве (EUPHA) и на Българското научно дружество по общественото здраве.

Владее свободно английски език.

ОЦЕНКА НА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

Представените трудове за участие в конкурса, общо 13, отразяват научно-изследователската дейност на кандидата в периода 2019-2024г., след придобиване на ОНС „доктор“ и са подредени по образец, както следва:

- **Критерий А:** /50 точки /

За покриване на минималните наукометрични показатели в група А е представен диплом за присъждане на ОНС „доктор“;

- **Критерий В:** /100 точки/

За покриване на минималните наукометрични показатели в група В е представен монографичен труд „Етически предизвикателства пред дигиталното здраве и технологиите“

- **Критерий Г:** / 267,5 точки/

За покриване на минималните наукометрични показатели в група Г са подбрани: 4 броя публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 8 броя публика-

ции в списания нереферирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

- **Критерий Д:** / 90 точки/

. За покриване на минималните наукометрични показатели в група Д е предоставена справка за 6 цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (SCOPUS, Web of science).

- Разпределението на научните трудове по място на кандидата в авторските колективи показва, че той е предимно *самостоятелен или първи автор* - при 11 публикации; *втори автор* – в 1 публикация и *седми автор* – в 1 публикация. Научните трудове са отпечатани в авторитетни български и чужди списания.
- **Импакт фактор** на списанията, в които кандидатът има публикации **IF** – 14.886.

Научната активност на гл. асистент Мирчев включва:

- 3 участия в международни научни форуми и 5 участия в национални конгреси и конференции.
- Член е на Българската асоциация по биоетика и клинична етика, на Европейската асоциация по общественото здраве (EUPHA)

Справката показва, че представените от главен асистент Мирчев, дуоз трудове, в наукометричен аспект покриват минималните изисквания на ЗРАСРБ за академичната длъжност „Доцент“.

ТЕМАТИЧНА НАСОЧЕНОСТ НА НАУЧНАТА ПРОДУКЦИЯ И ПРИНОСИ

Основните насоки в научно – изследователската работа са свързани със:

1. **Собствеността върху пациентската информация**

Извършено е систематично и цялостно търсене в 4 бази данни с научна информация, PubMed, ScienceDirect, Scopus и Springer, за проучвания, публикувани между януари 2000 г. и октомври 2019 г. От хилядите публикации, посветени на Големите данни, гл.асистент Мирчев преглежда над 700 броя и след тяхната оценка за допустимост, включва 32 отговарящи на условията статии. Авторът установява, че собствеността върху медицинските данни се оценява от различните автори по отношение на 5 аспекта: *етичен, правен, политически, управленски, и комбинации от тях*. Посочени са тенденциите във възприемането на пациентска информация от гледна точка на собствеността – като публична или частна. В повечето публикации, собствеността върху медицинските данни е представена като предизвикателство пред обществото и институциите и не се посочват категорични позиции по въпроса. Авторът привежда редица примери, че

достъпът до глобални бази данни може да има потенциал да трансформира реални доказателства в медицината и здравеопазването и да разкрие неочаквани нови възможности за превенция, диагностика и лечение на заболяванията. Направеният критичен философски и етически анализ за допустимостта на идеята за собственост върху пациентската информация, показва ползите и рисковете за хората, от достъпа и употребата на титаничното количество медицински данни, което се генерира днес. Мирчев доказва, че ролята на пациентската информация в контекста на Големите данни има фундаментално значение, защото се превръща в ценен източник на информация за цялата сфера на съвременното здравеопазване.

Основните приноси на кандидата в това направление могат да бъдат систематизирани, както следва:

- a. За първи път в България е извършен етически анализ на концепцията за собствеността на пациентската информация на базата на основните принципи в биомедицинската етика /автономия, невредене, благодеяние и справедливост/. Представени са основните предизвикателства, рискове, ползи и възможности от използване на медицинската информация
 - b. За пръв път у нас е приложена методиката за провеждане на scoring review във връзка с поставения проблем.
 - c. Предложени са две потенциални решения: 1. Пациентската информация и нейните полезни употреби да се регулират без установено право на собственост; 2. Ако се признае право на собственост, то да бъде ограничено с оглед възможните полезни употреби за научни и изследователски медицински цели.
2. **Етика в дигиталното здраве;** В това направление високо оценявам монографичния труд на гл. асистент Мирчев – „Етически предизвикателства пред дигиталното здраве и технологиите“ Трудът е опит за допълване на оскъдната информация и анализи направени до сега в България върху философската обосновка и интерпретация на „етичното“ и „дигиталното“ Настоящата монография има аналитичен, обзорец и провокативен характер. Фокусът е поставен върху рисковете от бурното технологично развитие в здравеопазването - потенциално дехуманизиране на медицинската практика. и застрашаване на фундаментални за съвременното здравеопазване принципи и очаквания, като неприкосновеност на личността, правото на личен свят, конфиденциалност и т.н. Монографията включва понятиен апарат, исторически преглед на научните и технологични нововъведения в медицината и здравеопазването, настъпилите промени в човешките взаимоотношения. Специално внимание е отделено на употребата на данни, съществуващите регулаторни рамки и някои представи за бъдещото дигитално развитие. Подчертава се, че употребата на пациентска

информация има както научно, така и комерсиално значение, което прави регулацията ѝ на този етап: „*един сложен и почти нерешен проблем*“. Компетентно и в критичен аспект са разгледани съвременните проблеми, възникнали от технологичното развитие – потенциално дехуманизиране на медицинската практика и задълбочаване на неравенствата по отношение на достъпа до медицински грижи.

3. **Медицинска етика, отношения лекар-пациент и биоетически принципиализъм** Гл. асистент Мирчев задълбочено и всестранно изследва сложни, дискуссионни въпроси на нашето съвремие, породени от публичният интерес на хората към етичните проблеми в медицината и здравеопазването. Специално внимание е отделено на различни гледни точки; променени традиционни модели на взаимоотношения в клиничната практика в посока повишаване на активната роля на пациента в процеса на вземане на решения. Авторът доказва, че стремежът на съвременният човек да получи всичко от здравеопазването, без да е достатъчно наясно със своите задължения към собственото здраве и това на обществото, води до пораждање на конфликтни точки между лекар-пациент и отслабване на доверието към всякакви авторитети. Разглежда се и важната роля на дигиталния свят, който бидейки лесно достъпен, създава често фалшиво усещане за компетентности по различни въпроси и риск от взаимно отчуждение.
4. **Социална справедливост в кризисни времена: COVID-19;** Авторът реалистично анализира обстановката в страната по време на пандемията от COVID-19 и подчертава, че на повърхността на социалния живот наред с множество антикризисни предпазни мерки се появяват разногласия в обществото. Изследван е въпросът за приоритизирането и ре-приоритизирането в здравеопазването по време на извънредни ситуации и наложените предпазни мерки от здравните институции. Изследван е феноменът на „бягство от свободата“, като са разгледани външните ограничения и наложени граници, както и тези, които индивидите сами си поставят, като защитен механизъм в условията на несигурност. Изследвана е специфичната връзка между социалната справедливост и биоетическите принципи за ненанасяне на вреда.

ОЦЕНКА НА УЧЕБНО - ПРЕПОДАВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

- Гл. асистент Мирчев има *над 4 години общ преподавателски стаж* /главен асистент / във ФОЗ, МУ- Варна.
- Той участва в *преподаване по дисциплините "Медицинска етика"* (още Медицинска етика и деонтология, Етика, Етика в общественото здраве, Биоетика и изкуствен интелект) на студенти от следните Специалности:

Медицина (българоезична програма); Медицина (англоезична програма); Дентална медицина (българоезична програма); Дентална медицина (англоезична програма); Медицинска сестра; Акушерка; Здравен мениджмънт (Бакалаври); Логопедия (Бакалаври); Управление на здравните грижи (Бакалаври); Управление на здравните грижи (Магистри); Опазване и контрол на общественото здраве (Магистри); Фармацевтичен мениджмънт и грижи (Магистри); Трансфер на технологии и иновации във фармацията (Магистри); Изкуствен интелект в биомедицината (Магистри); Изкуствен интелект в здравеопазването (Магистри); Биомедицинска техника и технологии (Бакалаври).

- *Учебната натовареност* на кандидата излиза от рамката на нормативните изисквания и се движи за последните 5 години от 405 до 487 часа.

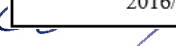
Учебно-преподавателската дейност на гл. асистент Мирчев изпълва рамката на изискванията за „Доцент“. Той доказва качества на непрекъснато развиваща се академична личност в областта на общественото здраве.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Цялостната научна продукция на гл. асистент Мирчев съдържа съществени приноси от теоретично, познавателно и практико-приложно естество в областта на здравеопазването. Като обобщаваща характеристика за научните трудове, подчертавам актуалността на разглежданата тематика, чувствителността на автора към слабо проучени проблеми в здравеопазването, новаторски идеи и възможност за практическо приложение на резултатите.

Кандидатът отговаря напълно на условията на ЗРАСРБ и на Правилника на МУ- Варна за заемане на академичната длъжност „Доцент“. Това ми дава основание да дам своята положителна оценка и да предложа на членовете на уважаемото Научно жури да гласуват също положително за присъждане на гл. асистент Мартин Огнянов Мирчев, дуоз академичната длъжност „Доцент“ по научната специалност „Управление на общественото здраве“, професионално направление 7.4. Обществено здраве, за нуждите на Катедра Социална медицина и организация на здравеопазването, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

София, 06.02.2025 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

/Проф. д-р Е. Шипковенска, дм/